

คู่มือกระบวนการบริหารจัดการ
ศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม

กองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

คำนำ

จากการปรับปรุงกระบวนการจัดการความรู้ในปัจจุบัน ทำให้หน่วยงานต้องจัดการความรู้ให้เป็นระบบ มีมาตรฐานเพื่อรองรับการปฏิบัติงานที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มุ่งประสงค์ให้หน่วยงานของรัฐจัดรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไว้บริการประชาชนโดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างง่าย และประหยัดเวลา

สำหรับคู่มือการกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้และเทคนิควิธีบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคมให้แก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไปเพื่อสามารถทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ขอบเขตคำจำกัดความ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ระเบียบปฏิบัติ (ขั้นตอนการปฏิบัติงาน) เอกสารอ้างอิง แบบฟอร์มที่ใช้ เอกสารบันทึก

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคมจึงหวังว่าคู่มือกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม ที่จัดทำขึ้นมานี้จะสามารถใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้มาติดต่อขอข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งใช้ขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินงานให้ไปสู่เป้าหมายต่อไป

กองกลาง
กันยายน ๒๕๕๔

สารบัญ

หน้า

คำนำ

วัตถุประสงค์

๑

ขอบเขต

๑

คำจำกัดความ

๑

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

๒

ระเบียบปฏิบัติ(ขั้นตอนการปฏิบัติงาน)

๓

เอกสารอ้างอิง

๑๒

แบบฟอร์มที่ใช้

เอกสารบันทึก

คู่มือกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม

๑.ความเป็นมา

คู่มือการปฏิบัติงานเป็นเอกสารที่หน่วยงานสร้างขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน โดยระบุขั้นตอนและรายละเอียดการทำงานที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการปฏิบัติงานนั้น และสามารถปรับปรุงให้สอดคล้องกับระเบียบ วิธีการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ

๒.๑ เพื่อจัดเก็บข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคมในแต่ละขั้นตอน เกณฑ์ข้อกำหนด รายละเอียดและมาตรฐานของงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปบทเรียนจากประสบการณ์การปฏิบัติงาน เผยแพร่ให้แก่ข้าราชการรุ่นหลังๆไว้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน

๒.๓ เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน

๓. ขอบเขต

คู่มือฉบับนี้ใช้ประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. คำจำกัดความ

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สื่อที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้ทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย फिल्म การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“มาตรฐานความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ” คือ มาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในด้านการบริหารจัดการที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการดำเนินการที่สามารถเปิดเผยและตรวจสอบได้ทั้งในเชิงข้อมูลและกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วนั้น

ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐย่อมจำกัดเฉพาะที่หน่วยงานของรัฐครอบครองหรือควบคุมไว้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ เท่านั้น รวมไปถึงข้อมูลข่าวสารที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้แก่หน่วยงานของรัฐครอบครองอยู่ด้วย

๕. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง

๑.๑ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ดังนี้

(๑) จัดสถานที่/จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม สำหรับให้บริการข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบ ข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวก

(๒) มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นการเฉพาะ

(๓) มีป้ายบอกถึงที่ตั้งของสถานที่หรือศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคมไว้ตั้งแต่บริเวณรั้วกำแพง ตัวอาคาร หน้าห้อง และบริเวณศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม

๑.๒ จัดระบบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๗ พร้อมจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารไว้บริการ

๑.๓ บริหารจัดการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างเป็นระบบ เช่น แต่งตั้งคณะกรรมการขอข้อมูลข่าวสารของกระทรวงคมนาคม เก็บสถิติข้อมูลข่าวสาร ดำเนินการรักษามาตรฐานการระยะเวลาการให้บริการ

๑.๔ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่บุคลากรทราบ เช่น การจัดอบรม/สัมมนาโดยหน่วยงานจัดเอง และส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมในโครงการต่างๆ เผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ บรรยายให้ความรู้ผู้เข้าเยี่ยมชม สำรวจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย สำรวจความพึงพอใจ

(๑) เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดราคา ประกาศสอบราคา ประกาศสอบราคาที่ยกเลิกประกวดราคา (ด้านอำนาจการ) ลงนามเผยแพร่บนเว็บไซต์ และจัดทำสรุปการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือน และเผยแพร่บนเว็บไซต์กระทรวงคมนาคมทุกเดือน

๖. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

๑. ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลข่าวสารที่กระทรวงคมนาคมรวบรวมไว้ให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ตามมาตรา ๗ และมีสิทธิตรวจสอบได้ตามมาตรา ๘ ประกอบด้วย

- คำวินิจฉัยที่เกี่ยวกับกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด
- ผลการพิจารณาที่เกี่ยวกับกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด
- นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวกับกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด
- นโยบายเกี่ยวกับกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด
- แผนงาน/โครงการเกี่ยวกับกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด
- งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด
- ข้อบังคับ หนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด
- สัญญาสัมปทาน สัญญาว่าจ้าง สัญญาร่วมทุน
- โครงสร้างอำนาจหน้าที่ของกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด(ส่วนราชการ ออกเป็นกฎกระทรวง และประกาศหน่วยงานตามมาตรา ๗ วรรคสอง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รัฐวิสาหกิจออกตามกฎหมายอื่น ๆ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)
- เอกสารทางวิชาการ เช่น รายงานการวิจัย ผลการศึกษา รายงานข้อเท็จจริง วิทยานิพนธ์ ฯ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด กระทรวงคมนาคม
- คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
- สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือนของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม
- ข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ
- ข่าวเกี่ยวกับกระทรวงคมนาคม /ที่ผลิตโดยกระทรวงคมนาคม

- ข่าวเกี่ยวกับกระทรวงคมนาคม /ที่รวบรวมมาจากสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่เกี่ยวกับผลการดำเนินงานขอรับรองเรียน ต่างๆ
- การบรรยาย/แนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม
- ระบบข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์
- อื่นๆแล้วแต่ผู้ตรวจดู หรือร้องขอสอบถาม(ถ้ามี)

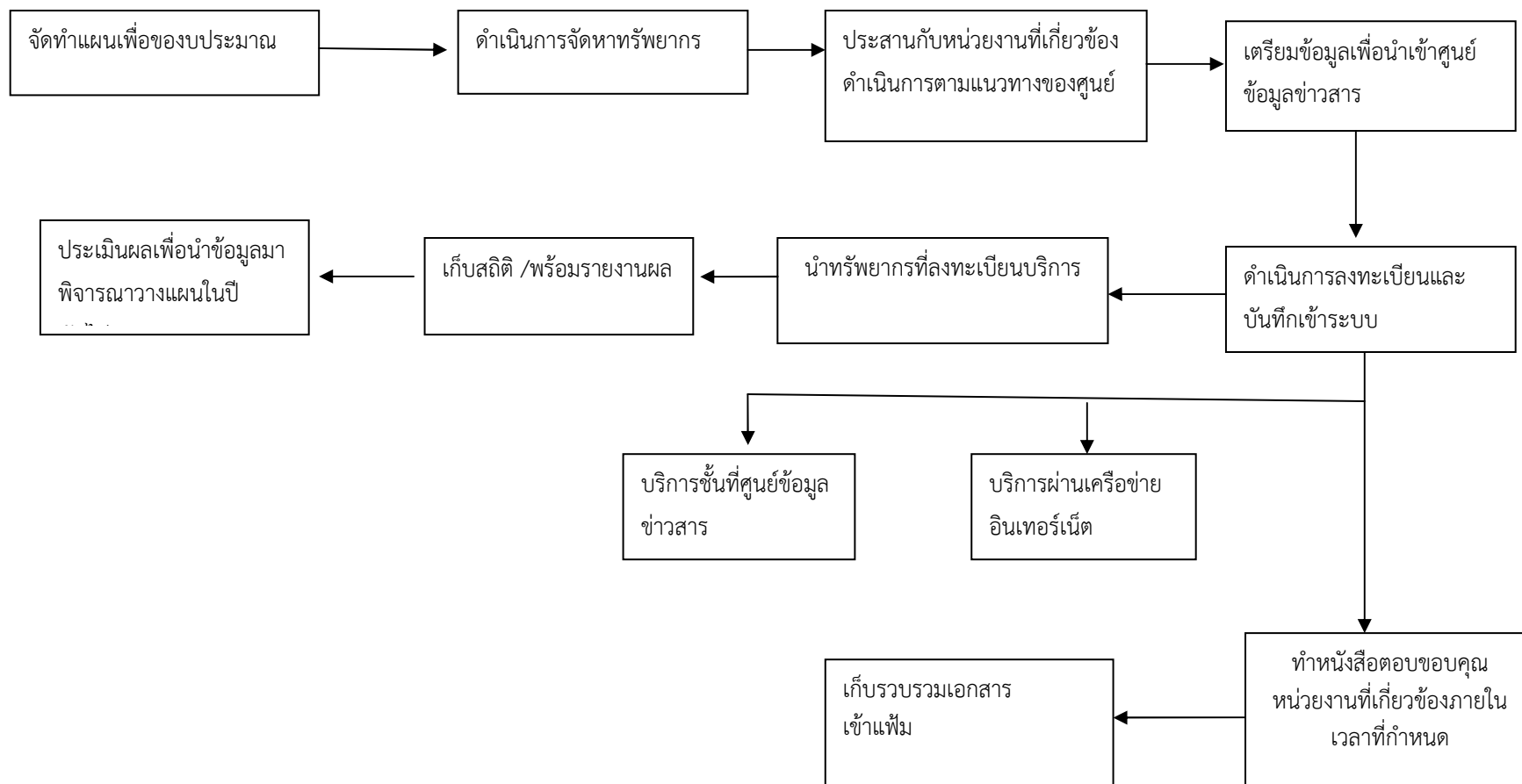
๒.ระบบการให้บริการข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคมได้นำระบบการจัดการข้อมูลข่าวสารมาดำเนินการ ๒ ระบบ คือ

๑.)ระบบการจัดการข้อมูลข่าวสารด้วยระบบเอกสาร (แฟ้มข้อมูลข่าวสาร) ได้คัดแยกข้อมูลที่หน่วยงานต้องจัดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบตามมาตรา ๙ ไว้บริการ โดยจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารไว้ในรหัสแฟ้มข้อมูลข่าวสาร

๒) ระบบการจัดการข้อมูลข่าวสารด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้นำระบบคอมพิวเตอร์ที่มีระบบการจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มาพัฒนาเพื่อรองรับข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้แก่

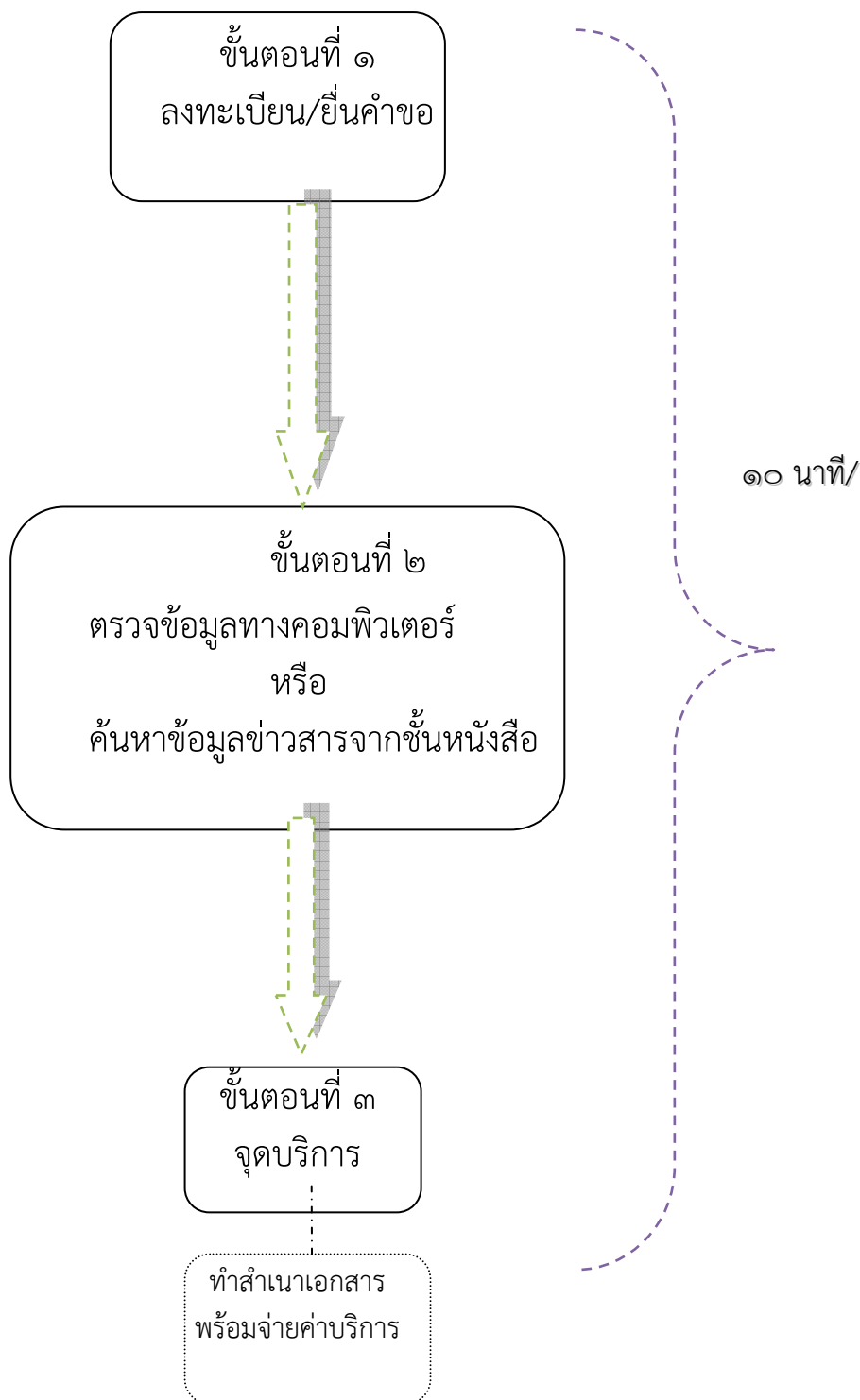
- ระบบราชกิจจานุเบกษา (กฎหมายเกี่ยวกับกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในสังกัด)
- ระบบมติคณะรัฐมนตรี
- ระบบคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ
- ระบบข่าวกระทรวงคมนาคม
- ระบบข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์
- ระบบอินเทอร์เน็ตกระทรวงคมนาคม ,(มีข้อมูลขึ้นระบบประกอบด้วย การประกวดรางวัลและสอบราคา สรุปการจัดซื้อจัดจ้างฯ รายงานทางวิชาการ ระบบศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม โครงการ/แผนงานของหน่วยงาน สถานที่ติดต่อหน่วยงาน เว็บไซต์ เป็นต้น)
- ระบบศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม
- ระบบสายตรง ๑๑๒๓ กระทรวงคมนาคม “ศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม”
- ข่าวประชาสัมพันธ์ “ หนังสือรายงานประจำปี กระทรวงคมนาคมและสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม”
- อื่น ๆ

โครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม

แผนผังขั้นตอนการ

ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม

๗.หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

๗.๑ หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน

๑.๑ ความมุ่งหมายสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มุ่งโดยตรงต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมารองรับสิทธิรับรู้ของประชาชน หรือมุ่งต่อการจัดการความรู้ การพัฒนาเครือข่ายความรู้จากข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร โดยให้เก็บรักษาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของหน่วยงาน และต้องจัดพิมพ์เผยแพร่ จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ หรือเปิดเผยเมื่อประชาชนร้องขอตามลำดับความสำคัญของข้อมูลข่าวสารนั้นๆ โดยให้หน่วยงานของรัฐมีอำนาจใช้ดุลพินิจสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางประเภทที่การเปิดเผยอาจกระทบความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่นได้และข้อมูลข่าวสารทั้งหลายเหล่านี้ เมื่อมีอายุครบเวลาที่กฎหมายกำหนด หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ส่งมอบให้หอจดหมายเหตุแห่งชาติ คัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ที่เห็นควรให้นำเรื่องการจัดระบบ และการดำเนิน การเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

มติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ

- หน่วยงานต้องถือเป็นนโยบายสำคัญ จัดอบรมและให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง
- หน่วยงานต้องแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการปฏิบัติตามกฎหมาย และให้คัดหน่วยงานตัวอย่าง พร้อมทั้งกำหนดรองปลัดกระทรวง รองอธิบดีเป็นผู้กำกับควบคุมและประสาน งานเพื่อพัฒนาการให้บริการให้มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของประชาชน
- ให้หน่วยงานของรัฐให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
- ให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยอย่างเคร่งครัดภายใน ๗ วัน
- หากมีปัญหา อุปสรรค ให้แจ้งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารทราบโดยเร็ว หากเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยฯ โดยไม่มีเหตุสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี(๙ มีนาคม ๒๕๔๒)
- การคัดเลือกนิติกร การเลื่อนระดับตั้งแต่ระดับ ๗ ต้องมีความรู้ความสารถด้านกฎหมายข้อมูลข่าวสารและวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓)

- จัดข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยเร็วหรือภายในวันที่ได้รับคำขอ เว้นแต่มีเหตุล่าช้าให้ดำเนินการภายใน ๑๕ วัน หากไม่แล้วเสร็จให้แจ้งผู้ขอ โดยกำหนดวันแล้วเสร็จไว้ด้วย (๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗)

๑.๓ หน้าที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑) หน้าที่เตรียมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่จัดทำไว้ จัดระบบข้อมูลข่าวสาร มาตรา ๑๑ มาตรา ๙ และมาตรา ๗ จัดแยกประเภทข้อมูลข่าวสารให้ค้นหาได้ง่าย

๒) หน้าที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อย่างน้อย ๕ ประการ คือ

ก. หน้าที่จัดพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่กฎหมายกำหนด หน้าที่ส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๗ ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา หรือจัดพิมพ์เผยแพร่หลายตามจำนวนพอสมควรทันทีที่มีข้อมูลข่าวสารเกิดขึ้น

ข. หน้าที่จัดข้อมูลข่าวสารสำคัญไว้ให้ประชาชนตรวจสอบ ตามมาตรา ๙ และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๙ ออกประกาศเมื่อ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนตรวจสอบโดยกำหนดให้หน่วยงานจัดสถานที่สำหรับค้นหาและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการ และจัดทำตรรกะข้อมูลให้เพียงพอสำหรับให้ประชาชนค้นหาได้เอง

ค. หน้าที่จัดหาข้อมูลอื่นๆ ให้ผู้ขอในเวลาอันสมควร ตามมาตรา ๑๑ ซึ่งหมายถึงหน้าที่จัดหาข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วและผู้ขอข้อมูลข่าวสารได้ระบุลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควรและไม่ขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุสมควรเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่นั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะจัดให้หรือไม่ก็ได้

ง. หน้าที่จัดทำสำเนาและรับรองสำเนาถูกต้อง(มาตรา ๙ และ มาตรา ๑๑) หน่วยงานของรัฐอาจวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการดำเนินการ ก็ได้ และต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและได้มีประกาศเรื่องค่าธรรมเนียมไว้ ถ้าเรียกเก็บไม่เกินต้นทุนที่แท้จริงไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนก็ได้ค่าธรรมเนียมมี ๓ ประเภทคือ

- (1) ค่าธรรมเนียมในการทำสำเนา และรับรองสำเนา
- (2) ค่าธรรมเนียมในการค้นหารวบรวมข้อมูลข่าวสาร
- (3) ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบความถูกต้องและตัดตอนข้อมูลข่าวสารส่วนที่ไม่เปิดเผย

จ. หน้าที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีได้อยู่ในความดูแลของตน ให้ติดต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นๆ (มาตรา ๑๒)

๓) หน้าที่พิจารณาสั่งเปิดเผยหรือมิเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ต้องพิจารณาก่อนว่าคำขอนั้นมีลักษณะชัดเจนชนิดที่อาจเข้าใจได้ตามสมควรหรือไม่

กรณีการสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายถือการมีคำสั่งเปิดเผยเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ(มาตรา ๑๕ วรรคสอง) ดังนั้น ผู้บังคับบัญชา หรือศาลย่อมไม่มีอำนาจ ทบทวนหรือยกเลิกเพิกถอนคำสั่งนั้น การสั่งเพิกถอนคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงมีได้เฉพาะ กรณีผู้บังคับบัญชาหรือศาลเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

การสั่งมิให้เปิดเผยนั้นกฎหมายมิได้กำหนดว่าเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะ ดังนั้นอาจ พิจารณาทบทวนหรือยกเลิกเพิกถอนได้ ในกรณีหลังหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารยังมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๐ วรรคแรก ที่ต้องแจ้งให้ผู้ขอรับรู้ข้อมูลข่าวสารทราบด้วยว่าอาจุทธธณ์คำสั่งไม่เปิดเผยนั้นต่อ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดย ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (มาตรา ๑๘)

๔) หน้าที่แจ้งให้ผู้มีประโยชน์ได้เสียในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคัดค้านการเปิดเผยนั้น (มาตรา ๑๗ วรรคแรก)

๕) หน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบและรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคล (มาตรา ๒๓) หน้าที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล(มาตรา ๒๔) และหน้าที่แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพื่อให้ถูกต้องตามที่เป็นจริงของเจ้าของข้อมูลส่วน บุคคล(มาตรา ๒๕)

๖) หน้าที่ส่งมอบข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติหรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าเมื่อพ้นกำหนด ๓๕ ปี ในกรณี เป็นความลับเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๐ ปีในกรณีเป็น ความลับของทางราชการตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๖)

๑.๔ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จัดทำมาตรการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สิทธิ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้รับบริการในส่วนนี้ได้ดำเนินการจัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ ร่วมกับจัดกิจกรรมพัฒนาปรับปรุงศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๗.๒ วิธีการปฏิบัติงาน

หน่วยงานได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมีการประเมินผล กระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยผ่านตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จ

ของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการรักษามาตรฐานระยะเวลา การให้บริการ (การให้บริการข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคมตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐) ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๓. สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน

การกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว และติดตาม ตรวจสอบ ความสำเร็จของหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพและทันกับสถานการณ์

๔. แนวคิด/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติในมาตรา ๕๘ ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

สำหรับการการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติในมาตรา ๕๖ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๕๗ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึง ก่อนดำเนินการ

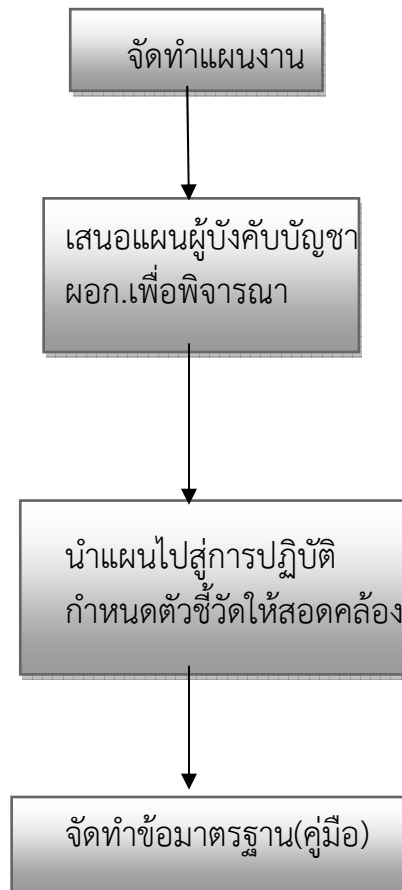
๒. คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๙.เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๙.๑.แผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน

การดำเนินการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม และแผนการดำเนินงานของห้องสมุดและศูนย์ข้อมูลข่าวสารกระทรวงคมนาคม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ต้องดำเนินงานให้ไปสู่เป้าหมาย

๙.๒.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๙.๓.วิธีติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

- การเก็บสถิติรวบรวมข้อมูล เก็บเป็นรายเดือน รายไตรมาส
- การเก็บตามเกณฑ์ตัวชี้วัดของสำนักงาน ก.พ.ร.และของกองกลางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- นำข้อมูลที่ได้มาสรุปรายงานเพื่อนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑๐.เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่รัฐ. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, ๒๕๔๘.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. แนวทางการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ ฯ
: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๕๒.

๑๑.แบบฟอร์มที่ใช้

ตามแนบท้าย

๑๒.เอกสารบันทึก